אידישע נייעס פון יענער זייט ים

ארויסגענומען פון די אידיש־אייראפייאישע צייטונגען.

דער סוף פון א רבנ'שער משפחה

פון שטעדטעל סובאטע, ביי ריגא, שרייבט מען:

אין עלטער פון 71 יאהר איז דא געשטארבען די אלטע סובאטער רביצין, ביילא איטע זאכער. איהר טויט איז דער עפיזאד צו דער שווערער פאמיליען־טראגעדיע, וואס האט זיך אנגעהויבען צו שפילען מיט 12 יאהר צוריק, ווען עס איז געשטארבען פלוצלינג איהר זוהן רפאל אין עלטער פון 38 יאהר. זיין טויט האט גורם געווען אין איינינג חדשים ארום אויף דעם פלוצלינגען טויט פון איהר מאן, דעם געוועזענעם סובאטער רב, ר' משה זאכער, וועלכער האט ניט געקאנט ארויסגעטראגען דעם שווערען אומגליק. דרייצעהן דורות רבנים — קרובים האבען פארנומען דעם כסא הרבנות אין סובאטע. דער כסא הרבנות איז איבערגעגאנגען בירושה פון טאטעס צו קינדער, פון שווערס צו איידיסס.

איהר מאן, ר' משה זאכער, איז געווען א גדול בישראל אז איז געווען א תלמיד מובהק. ער האט פארנומען דעם כסא הרבנות אין סובאטע 40 יאהר, ניט געקוקט אויף דעם וואס ער האט געלעבט אין נויט, און דאס שטעדטעל האט ניט דיי געהעריג פארשטאנען איהם אפצושאצען. ער האט קיין אנדערע בעסערע שטעלעס ניט אנגענומען, כדי ניט איבערצורייסען דעם נאדלעגעס פארים פון דער רבנישער פאמיליע אין סובאטע. ער האט אבער קיין ממלא מקום ניט איבערגעלאזען:

מחמת די טעכטער זייערע זענען שוין מיט מאדערנע אנשויאונגען און האבען בשום אופן ניט געוואלט חתונה האבען פאר רבנים, צוזעהענדיג אין זייער קינדי הייט דעם גאנצען דלות פון זייער רבני שען הויז, און דאס שווערע לעבען פון זייער מאמען.

פיעל יסורים און עגמת נפש האט געמוזט איבערטראגען אט די אלטיטשקע צוזעהענדיג דעם פאר איהר טרויעריגען פאקט, וואס מיט איהר ווערט איבערגעריסען די גאלדענע רבנישע ירושה־קייט.

ווי פאר'יתומ'ט איז געבליבען שטעהן פאר איהר דאס רבנישע הויז מיט דער גרויסער ווערטפולער תלמודישער ביבליאטעק. כל זמן זי האט נאך געלעבט, איז דאס הויז געווען אפען פאר אלעמען, און לומדים פלעגען נאך ווען אין די ספרים ארייינקוקען. עס האט נאך געטליעט א פונק פון דעם לאנג־יאהריגען תורה־פלאם וואס האט אין הויז געלויכטען — מיט איהר טויט איז שוין אבער דער „לעצטער פונק פארלאשען געווארען".

מלוה זיין די רביצין צו איהר אייביגער רוה זענען געקומען די גאנצע שטאדט מענשען.

א יונגער אידישער דאקטאר שטארבט ביי א וויזיט ביי א קראנקען

פון וואלקאוויסק שרייבט מען:

א שווערען רושם האט דא געמאכט דער פלוצלינגען טויט פון באקאנטען דאקטאר ה. אראנסאן.

די טעג, בעת דר. אראנסאן איז געווען מיט א וויזיט ביי א קראנקען, איז איהם פלוצלינג ניט גוט געווארען. די שטוב־מענשען האבען איהם גלייך אריבערגעפיהרט צו איהם אין הויז. דארט האט ער באקומען א בלוט־שטרידן און די ארויסגערופענע דאקטוירים האבען שוין ניט געהאט וואס צו טאן. אראנסאן איז געווען טויט.

די טרויעריגע ידיעה האט זיך בלייץ שנעל פארשפרייט איבער דער שטאדט, וואו דער פארשטארבענער איז געווען שטארק באליעבט. מאסען מענשען האבען געשטראמט צו זיין הויז, און די געוויינען זענען געגאנגען עד לב השמים.

אין דער לויה וועלכע איז פארגעקומען צוזאמענגענומען אינדערפרי־הייט, האט זיך באטייליגט אן עולם פון העכער צוויי טויזענט פערזאן, אידען און קריסטען. די מטה האבען דעם גאנצען וועג געטראגען דאקטוירים.

אויפ'ן שול הויף האבען איהם מספיד געווען דער סוחר שאליוטע און עטליכע דאקטוירים.

ביים אפענעם קבר האבען געערדט דעלעגאטען פון אידישען וויסענשאפטליכען אינסטיטוט, וואו דער פארשטארבענער איז געווען א טעטיגער מיטגליד. דער בירגערמייסטער האט זיך געזעגענט מיט דעם נפטר אין נאמען פון שטאדט.

דער פארשטארבענער איז אלט געווען 38 יאהר.

די „רייפערקעס" אין וואַרשא

פון וואַרשא מעלדעט מען:

הונדערטער מענשען האבען אין וואַרשא די טעג באלאגערט דאס הויז אויף מילא 21 וואו עס וואוינט אין קעלער די באקאנטע הייפערקע חיה פאק־זשיוואַ (באקאנט אונטער'ן נאמען „חיה'לע קאזאק") צוליעב דעם וואס מען האט איהר מיט דער טאכטער, „סאלטשעלע גבירטע", באשולדיגט אין פארקויפען צו פרויען הענדלער א אידיש שטוב מיידעל פון אפט.

די נעשיכטע דערפון איז פאלגענדע:

מיט עטליכע וואכען צוריק זענען קיין וואַרשא געקומען צו פאהרען 3 מייר־לאך שוועסטער פון אפט. צוויי פון זיי האבען אין וואַרשא שטענדיג שטעלעס אלס קעכינס, און די דריטע, די יונגסטע, האבען זיי געבראכט צו דער אויבענדער־מאנטער רייפערקע און די אוועגגעגעבען צו פארשאפען אויך פאר איהר א שטעל אלס קעכין. פון דעמאלט אן האבען זיי מעהר די שוועסטער פאר די אויגען ניט אנגעזעהן. ווען זיי זענען געקומען צו דער רייפערקע נאכפרעגען, וואו די שוועס־טער דיענען, האט מען זיי געשיקט אויף פראצעדור אנאנד. אין ערגיץ אבער האט קיינער ניט געוואוסט עפעס צו זאגען וועגען דעם אפטער מיידעל.

דאן זענען ביידע שוועסטער אוועק צו דער רייפערקע און האבען איהר באשולדיגט, אז צוזאמען מיט איהר טאכטער האבען זיי פארקויפט די שוועסטער צו הענדלער מיט לעבעדיגער סחורה.

פון זייערע געוואלדען איז געווארען שווארץ די גאס, און דער אויפגערייצטער המון האט זיך ארייננערייסען צו דער רייפערקע און שיער ניט צוטראגען איהר וואוינונג.

מען האט אויך געבראכט פאליציי, וועלכע האט זיך ענערגיש גענומען פאר־שען די רייפערקע מיט איהר טאכטער, וואו זיי האבען אהינגעטאן דאס אפטער מיידעל.

נאך שווערער מיה איז מען פון זיי דערנאנגען, אז זי דיענט אויף א שטעל אין מיעדזעשין, וואוהין עס זענען ארויס־געפאהרען ביידע שוועסטער מיט א פא־ליציאנט, כדי זי אויסצוגעפינען. אויב מען וועט זי ניט געפינען, וועט די רייפ־ערקע מיט דער טאכטער ווערען פאר־האלטען אונטער דער באשולדיגונג אין פארקויפען דאס אפטער מיידעל צו פרויען הענדלער.

א ראמאן אין ביאליסטאק צוויי־שען א 45־יעהריגען סוחר און א יונגער גימנאזיסטקע

פון ביאליסטאק שרייבט מען:

אין ביאליסטאק האט זיך אפגע־שפילט א טשיקאווע געשיכטע, אין וועל־כערדי הויפט העלדען זענען א 45־יאהרי־ער סוחר און א ניינצעהן יאהריגע גימ־נאזיסטקע.

דער סוחר האט א גרוים געשעפט, א פרוי און עטליכע קינדער, צווישען זיי אויך א טאכטער א גימנאזיסטקע. צו דער דאזיגער גימנאזיסטקע פלעגט אפט אריינקומען א חבר'טע, א יונגע און שעה־נע מיידעל, וועלכע איז דעם סוחר שטארק געפעלען געווארען.

ער פלעגט תמיד פארבלייבען אין שטוב ווען זי פלעגט אריינקומען, פלעגט זיך ווערלען מיט איהר, און אין רעזולי־טאט האט דער סוחר דערשפירט, אז אין זיין הארצען האט זיך אויפגעוועקט צו זיין טאכטער'ס חבר'טע א שטארקער און הייסער ליעבע־געפיהל.

ביסלעכווייז האט ער איהר צונע־רערט ארויסצוטרעטען פון גימנאזיע, און האט איהר אינגאנצען אויסגעהאלטען.

די דאזיגע נאהענטשאפט צווישען איהם און א 19 יאהריג פריילין, וואס איז אקארשט אראפ פון שול באנק האט ניט געקאנט פארבלייבען לאנג בסוד, און אין א שעהנעם פריהמארגען איז דערפון גע־וואויר געווארען דעם סוחר'ס פרוי. זי איז אויעק צו דער פריילין און דארט גע־מאכט א גרויסען סקאנדאל. זי האט אפילו געוואלט באניסען איהר יונגע קאנ־קורענטקע מיט וויטריאל. א מערכה מען האט באוויזען ביצייטענס ארויסצורייסען פון איהרע הענט די בראנענדיגע פליסיג־קייט.

ניט געקוקט דערויף האט די פריי־לין ניט איבערגעריסען איהרע באציהונ־גען מיט'ן סוחר, און אין שטוב פלעגען טאג טעגליך אויסברעכען סקאנדאלען. עס האבען ניט געהאלפען די טענות פון סוחר,, אז אומזיסט איז זיין פרוי איי־פערזיכטיג, אז די באציהונגען וואס בינ־דען איהם מיט'ן ניינצעהן יעהריגען מיידעל זענען ריין „פלאטאנישע" און אומשול־דיגע...

די טעג, ווען דער סוחר איז, ווי תמיד געגאנגען צו זיין יונגער פריינדין, האב־בען איהם אפגעשטעלט עטליכע יונגע־לייט מיט שטעקענס, און האבען איהם אנגעהויבען מכבד צו זיין מיט א חיב־שער פארציע קלעפ, זאגענדיג איהם דער־ביי מוסר, און האבען איהם געוואָרענט ניט צו באזוכען מעהר די ניינצעהן יעה־ריגע פריילין, און אויב ער וועט ניט פאל־גען מיט גוטען וועלען זיי איהם אזוי לאנג שלאגען ביז ער וועט פאר מורא אויפ־הערען צו טרעפען זיך מיט דער מיידעל.

א סוף וואס האט געגעבען א פאלשען גט

פון וואַרשא מעלדעט מען:

אהרן שערמאן האט מיט זעכצעהן יאהר צוריק חתונה געהאט מיט מלכה ז. פון גלעמבאָקע (וויילנער קרייז). די ערש־טע יאהרען האבען זיי געהאט א גוט לעבען. זי האט איהם געבוירען 3 זיהן, און אלץ איז געווען וואויל און גוט.

מיט עטליכע יאהר צוריק איז אהרן געלם געווארען. נאך א רייהע יאהרען זוך בעניש אין די פרוי געוואויר געווארען, אז ער נעפינט זיך אין וואַרשא, ער פארזינט גוט, און קלויבט זיך חתונה צו האבען מיט א צווייטער פרוי.

די פרוי האט זיך געווענדעט צום וואַרשאווער ראבינאט, וועלכער האט ארויסגערופען צו זיך דעם „דעזערטיר".

אין ראבינאט האט ער ערקלעהרט, אז ער וועט מיט זיין וויבעל מעהר ניט וואוינען. ער איז גרייט איהר צו געבען אז אבער אהן א גראשען געלט.

דער וואַרשאווער ראבינאט האט דער־האלטען א בריעף פון גלעמבאקער רב מיט א פסול'ן גט וואס דער דאזיגער פויגער האט צוגעשיקט.

דער וואַרשאווער ראבינאט האט באַ־טראכט דעם דאזיגען ענין און באשלאַ־סען אפצוזוכען דעם סופר, וואס האט דעם גט געשריבען, און דעם מאן מיט'ן סופר איבערצוגעבען צו דער פראקוראטור.

„די חתונה נלאקען סלינגען"

ווי מען קען זעהן פון די צייטונגען זע־גען הייר־יאהר די חתונות איבערגע־טראגען געווארען פון חודש יוני צו די שפעטערדיגע זומער־חדשים. ווילען מיר דערמאהנען די כלות, אז די מא־דערנע לאנדרים קענען וואשען פאַ־מיליען־וועש ביליגער און בעסער ווי מען קען עס טאן אין דערהיים — און מיט ווענינער אפנוצען די וועש. די באטרעפענדע לאנדרי האט פינף פאר־פארשיעדענע סארטען פון „פאמיליע וועש" סוירווים. מיר וואלטען אייך געראטען, אז איינע פון אונזערע יונגע יונגע פרויען זאָל מיט אייך ארומרע־דען דאס פראבלעם, און אויך ארויס־פיהרען אויפ'ן ריכטיגען, וועג פון באַ־לעבאטישקייט. טעלעפאנירט היינט, אדער שטעלט אפ וועמען פון אונזערע העפליכע דרייווערס.

ללאָידברוק 2161.

SEMI FINISHED
TORONTO WET WASH LAUNDRY CO. LTD.
SEMI FINISHED
175 אסיננטאן עוועניו

אַלעס וואס איר דארפט אין דרוק ארבייט
אין אידיש, ענגליש, העברעאיש, און אנדערע שפראכען:
אן אויפרוף,
א צירקולאר
א בוך
א פינאנס באריכט
א קארט
א "הענדביל"
א פאוסטער
א קאטאלאג
א בראשורע.
א פאסט קארד.
שנה טובה קארטען
קענט איר האבען געדרוקט אין דער
„זשורנאל" דרוקעריי
542 דאנדרעס וועסט.
שנעל, שעהן, גוט און ביליג.
קומט צו אונז אין אפיס אדער
טעלעפאנירט טריניטי (6830 6831
און אונזער פארטרעטער וועט קומען צו אייך.

האמילטאנער אידען האבען פארענדיגט א קאמפיין

י. ל. שעכטער פון האמילטאן לאזט אונז וויסען, אז די דארטיגע אידען האב־בען ערפאלגרייך פארענדיגט דעם קאמ־פיין פון שאפען הילף פאר די דעקלא־סירטע אידען אין רוסלאנד, און געווערק־שאפטען קאמפיין פאר די ארבייטער אין ארץ ישראל.

כמעט די גאנצע ארבייט איז דורכ־געפיהרט געווארען פון מיטגלידער פון פארבאנד, די מיטגלידער פון פרויען קלוב, און פון פרויען פיאנערען קלוב.

מר. יעקב גאלדבלאט האט פיעל מיט־געהאלפען אין קאמפייו צו שאפען גרע־סערע ביישטייערונגען צווישען ניט־אי־דען פון האמילטאן.

די אלגעמיינע געזאמעלטע סומע אויס־סער אלע אויסגאבען באטרעפט 2,292 דאלאר, וואס דאס איז א שעהנע סומע פאר האמילטאנער אידען, און איז צו־טיילט געווארען ווי פאלגט:

פאר דער הסתדרות	$746
פאר'ן „ארט"	746
פאר'ן בארוכאוו סאניטאריום	475
פאר די פיאנערען	325

י. ל. שעכטער, אלס פארזיצער פון פאראיינינגטען פאמפיין, דאנקט אלע טו־ער פאר זייער טיכטיגער ארבייט, ווייל לויט די אומשטענדען איז דער קאמפיין געווען א גרויסער ערפאלג.

20 יאר האט ער געוואלט טוי־טען זיין פרוי, ענדליך איז עס איהם געלונגען

ניו יארק, אויגוסט 21.

נאכדעם ווי פרענע ל. שעפ, א גע־וועזענער פאליסמאן, האט דערמארדעט זיין פרוי, האט ער גלייך טעלעפאנירט פאליציי, און האט זיי דערצעהלט, אז ער האט שוין צוואנציג יאר זיך געגרייט צו דערמארדען זי, ווייל זי האט געמאכט פון זיין לעבען א נהינום מיט איהר יאדעניש. וויפיעל געלט ער האט איהר געבראכט איז אלץ געווען ווענינ, און ער האט דא־ריבער ניט געפונען קיין אנדער אויסוועג ווי באפרייען זיך פון איהר.

קעמפ „קינדערלאנד" האט אן ארויספאר און פיקניק אין האמילטאן

מיטוואך דעם 20־טען אויגוסט האב־בען די קינדער פון קעמפ "קינדערלאנד" געהאט אן ארויספאהר קיין האמילטאן צו זעהן א מיאווי אין דעם טיוואלי טעאטער. נאכדעם ווי די קינדער זיינען ארויס פון טעאטער, האט דער האמילטאנער פרויען פיאנערען פאראיין גענומען די קינדער אין "דאנדערען" פארק און דארטען פאר זיי צוגעגרייט א סאפער און א לויפ־וועט מיט פרייזען פאר קינדער. צוויי קינדער פון קעמפ און צוויי האמילטאנער קינדער האבען זיך אויסגעצייכענט אין די רייסעס און געוואונען ווערטפולע פרייזען.

נאכ'ן עסען, האט דער קעמפ־סטעף באראנגירט דעם האמילטאנער פרויען פיא־נערען פאראיין פאר זייער גוטען אויס־נעהמען די קינדער און פארן קריגען דעם טיוואלי טעאטער פריי. די קינדער זענען שפעטער מיט הילכיגען געזאנג געפאהרען צורוק א היים.

נומער 383

די לוידים אוקוילערי פון דער אסינג־טאן עוועניו שוחל האט געראפעלט א כלו־מען באסקעט און נומער 383 האט גע־וואונען.

ווער עס האט דעם נומער זאָל זיך מעלדען אין 105 ליסנאר סטריט צו דער טשערלייידי מרס. ליטאוווסקי.

באקאנטמאכונג

מיר ווילען באקאנט מאכען די באשטימונג
— פון מר. —
בערנארד ווייז, ס. ל. יו.
אלס מענעדזשער פון אונזער נייער ברענטש איידזשענסי אין
סטערלינג טאוער בילדינג
372 בעי סטריט — טאראנטא
טעלעפאן עדעלייד 0467.
מר. ווייז איז פארבונדען מיט אונזער קאמפאניע זינט 1920, און ער וועט גערן זיין צו אייער דיענסט, צו געבען אייך אלע אינפארמאציעס וועגען אייער יעצטיגער אינשורענס, אדער וועגען אייער ווייטערדיגער פארזיכערונג וואס איר פלעגעוועט.
THE IMPERIAL LIFE ASSURANCE COMPANY
OF CANADA

מיר גלויבען אייזער שטארק אין „גוד יער" טייערס
יא, מיין הער! איר וועט ניט מאכען קיין טעות קויפענדיג אייערע טייערס ביי אונז, מיר "פיטשורען" "גוד יעיהס", ווייל מיר ווייסען זיי זענען גוט אונטער אלע אומשטענדען — און גיבען אייך דאס בעסטע און מערסטע פאר אייער געלט.
כאפט זיך אריין צו אונז, מיר האבען א גרויסען אויסוואל פון "גוד יעיר" באלון און היי פרעזשור צו פארשידענע פרייזען. אונזער סוירווים מאן וועט אנטאן די טייערס פאר אייך פריי.
עקספערט טייער ריפעיר וואלקאניזינג און בעטערי סוירווים, ווי אויך געזאלין סוירווים סטיישאן.
סי סי עס און פיערלעס בייסיקעלס. נייע און גענוצטע $12 אין העכער. $3 איינצאל און $1 וועכענטליכע אויסצאלונג, גיט אייך די געלעגענהייט זיך איינשאפען א בייסיק, וועלכעס איז די בילינ־סטע מעטאדע פון טראנספארטאציע.
18 פארשידענע מאדעלס קינדערשע סי סי עס דזשאיסיקעלס פון $2.95 און העכער, איז דער בעסטער אויסוואל פאר קינדערשע געבורטסטאג מתנות.
טעלעפאנירט אונז און אונזער דעליווערי סוירווים איז צו אייער דינסט.
אונזער רעפוטאציע פאר די לעצטע 27 יאר אין טא־ראנטא האט אונז געשאפען טויזענטער צופרידענע קאסטומער, וואס איז אויך אייער בעסטע גאראנטי פאר ראיעלע, ערליכע צופרידענע באהאנדלונג.
באזוכט אונזערע סטארס און ווערט איבערצייגט.
ס. הימעל, אייגענטימער.
TORONTO TIRE SALES Co
PEERLESS BICYCLE WORKS
191-93-95 Dundas St. W. ADelaide 3582

The LAMP to read by ~
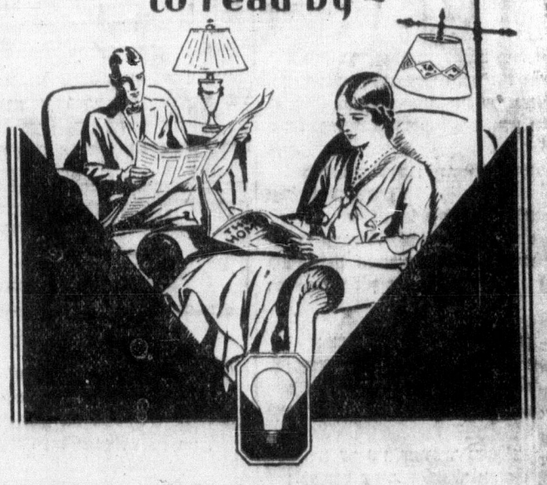
א באקוועמע שטול . . . עפעס אינטערעסאנטעס צום לייענען . . . און א ווייכע גוט צוגעפאסטע ליכט, וואס מער נאך קענט איר זיך ווינשען! זייט זיכער איבע־וקלייבען די עריסאן מאזדא לעמפלאך, ווייל זיי זענען אינווענינ געפראסטער, און זיי באשיצען אייערע אויגען פון דער שעדליכער שיין. קויפט זיי ביים קארטאן, און האלט שטענד'ג א סופלאי אין הויז.
אין עקזיבישאן
באזוכט דעם ס. דזש. ע. בוט אין עלעקטריקעל אזוי מען מאכט עריסאן מאזדא לאמפען, בילדינג און זעט דעם פולשטענדיג פראצעס ווי
EDISON MAZDA
INSIDE FROSTED
LAMPS
A CANADIAN GENERAL ELECTRIC PRODUCT

THE DOMINION BANK
עדלייד און ספעדיינע עוו. ברענטש
לאדעט ספעציעל איין אין איהר ברענטש די סוחרים פון דעם דיסטריקט צו ווערען מעהר היימיש אין דער באנק.
געלט קיין אייראפא שיקען מיר צו די בילינסטע פרייזען.
אויסנעצאהלט אין אמעריקאנער דאלארס, אדער ווי אזוי איהר ווילט.
זעהט אונז איידער איהר שיקט געלט. איהר וועט זיכער זיין אויפרידען.
ס. ק. קוק, מענעדזש